

מסמך הסבר למציג - מפגש עובד הכנסת עם כיתות ילדים בגילאי חט"ב

מסמך זה מהווה הכנה לקראת מפגשכם עם תלמידים בגילאי חטיבת הביניים ועובר על מהלך המפגש.

המפגש מלווה בסביבה ממחושבת שעליה תעברו יחד עם התלמידים - הסביבה מכילה אינטרקציות מיוחדות, אנימציות ואת כל התכנים להם אתם זקוקים במפגש. בנוסף, הסביבה תומכת בפעילות הסיכום - סימולציית דיון באחת מוועדות הכנסת.

חשוב !

- מפגש זה דורש הכנה מצד הכיתה לקראת הפעילות - **וודאו כי הכיתה ביצעה הכנה זו:**
  - בחירת הצעת חוק שעליה ידונו התלמידים בפעילות הוועדות
  - חלוקה לקבוצות אינטרסים הקשורות להצעת החוק
  - הכנה להצגת הטענות בוועדה
  - **אם הכיתה לא ביצעה הכנה, השתמשו בדיון הקיים בסביבה**
- הדפיסו מסמך זה כדי שיהיה עמכם במהלך המפגש
- שימו לב לזמנים תוך כדי המפגש כדי שתוכלו להספיק את כולו - **השאירו לפחות 20 דק' לפעילות הסיים.**

טיפים כלליים:

- בקשו מהמורה לשנות את סדר הישיבה בכיתה - אפשר לשבת בח' או בעיגול
- שתפו את הילדים כמה שיותר - שאלו שאלות, הציגו התלבטויות ותנו לילדים להעלות מחשבות ומסקנות, כך נוכל לייצר אירוע משמעותי.
- הנכם נציגי כנסת ישראל - זוהי ההזדמנות שלכם להציג את הכנסת בפני הילדים ולספר על חוויותיכם מתוכה

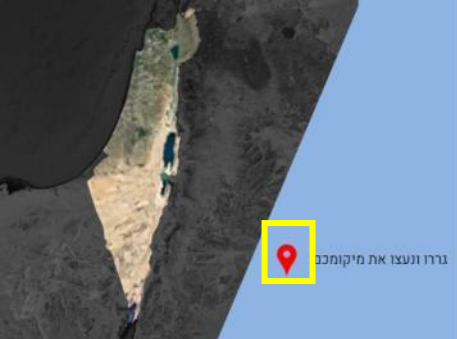
לעזרה או שאלות ניתן לפנות [למרכז המבקרים של כנסת ישראל](#).

- המסמך כתוב בלשון זכר מטעמי נוחות ופונה לשני המינים

מסכי המפגש והוראות הפעלה:

אינטראקציית עכבר

דברי הסבר

תוכן	מסך
<p>"שלום לכולכם, שמי ____ . מי יודע מה זה הבניין שבתמונה?" </p> <p>אחרי שהילדים עונים לחץ על כפתור המשך </p> <p>"נכון, זהו בניין כנסת ישראל שהיא בית המחוקקים בישראל. תפקידי בכנסת הוא _____ , והיום אני רוצה ביחד אתכם ללמוד על הכנסת: היכן היא נמצאת? מה התפקידים שלה? מי פועל בתוכה? מדוע היא שייכת לכולנו? ומדוע יש להחלטות שלה השפעה חשובה על כל אחד ואחת מאתנו." </p> <p>לאחר ההסבר לחץ על כפתור המשך </p>	
<p>נושא 1: רקע על הכנסת</p> <p>הגדרה של כנסת, מקור השם "כנסת" והגדרת חבר כנסת </p> <p>לחץ על כפתור המשך כדי לעבור להגדרה הבאה </p>	
<p>נושא 2: מיקום</p> <p>יחד עם התלמידים גרוור את הנעץ למיקומכם הנוכחי כדי להמשיך </p> <p>לאחר הגרירה יופיע כפתור Play, לחץ עליו להפעלת הסרטון </p> <p>"בית הקבע של הכנסת נמצא בשכונת גבעת רם בירושלים, ליד בית המשפט העליון, הספרייה הלאומית, מוזיאון ישראל ומשרדי ממשלה </p>	

אחרים. קרוב לשני עשורים לפני סיום בניית בניין הכנסת הנוכחית בשנת 1966, נפגשה הכנסת בכמה מקומות חלופיים בירושלים ובתל אביב.

לאחר סיום הסרטון לחץ על כפתור המשך

נושא 3: ציוני דרך בהיסטוריה של המדינה וכנסת ישראל

1948: לקראת הכרזת המדינה מקימה ההנהלה הציונית את מועצת העם- 37 אנשים שנתמנו לפי מפתח מפלגתי וארגוני. הם אלו שייצגו את העם בישראל עם הקמת המדינה. את נוסח המגילה הקריא דוד בן-גוריון ביום שישי, ה' באייר תש"ח, 14 במאי 1948 במוזיאון תל-אביב.

לספר לילדים כי העתק של מגילת העצמאות נמצא במשכן הכנסת והמגילה המקורית נמצאת בארכיון המדינה

לחץ על החץ בצד שמאל כדי לעבור לנקודה הבאה, את/ה יכול/ה ללחוץ על החץ בצד ימין כדי לחזור לנקודה הקודמת

1949: בכ"ד בטבת תש"ט (25 בינואר 1949) כמה חודשים לאחר קום המדינה התקיימו בפעם הראשונה הבחירות לכנסת, שעוד נקראה אז האספה המכוננת. זה קרה בט"ו בשבט תש"ט (14 בפברואר 1949) יומיים לאחר מושב הפתיחה החליטה האספה המכוננת כי בית-המחוקקים של מדינת ישראל ייקרא "כנסת".

1966: בשנותיה הראשונות נדדה הכנסת ופעלה במקומות שונים בתל אביב ובירושלים, בי"ד אלול תשכ"ו, 30 באוגוסט 1966 נחנך בטקס ממלכתי ובאווירה חגיגית בניין הכנסת שאנו מכירים היום בגבעת רם בירושלים. כ-6,000 מוזמנים מכל שדרות הציבור והאוכלוסייה נטלו חלק

<p>בטקס ועוד כ-5,000 מתושבי ירושלים חזו בטקס מעל הגבעות הירוקות בגן הנשיא מול משכן הכנסת.</p>	
<p>1977: י' כסליו תשל"ח, 20 בנובמבר 1977, נשיא מצריים אנואר סאדאת בביקורו ההיסטורי בישראל, נשא נאום במליאת הכנסת, שהיה שלב ראשון לקראת הסכם שלום שנחתם בין ישראל למצרים.</p>	
<p>1995: בתום עצרת למען השלום במוצאי שבת, י"ב בחשוון תשנ"ו, 4 בנובמבר 1995, נרצח ראש ממשלת ישראל יצחק רבין בידי מתנקש יהודי. הרצח עורר סערה וטלטלה בציבור הישראלי על כל פלגיו. ארונו הוצב ברחבת הכנסת וראשי מדינות ואלפי אזרחי המדינה חלפו על פניו. מהכנסת יצא הארון להלוויה בהר הרצל בחלקת גדולי האומה.</p>	
<p>2019: הכנסת מציינת 70 שנה להיווסדה. בט"ו בשבט תש"ט (14 בפברואר 1949), ראש השנה לאילנות, התקיימה בירושלים, בבניין הסוכנות היהודית, הישיבה הראשונה של האספה המכוננת. רוב הנבחרים הגיעו לירושלים מהשפלה, ובדרכם עצרו בשער הגיא לטקס נטיעת עצים. טקס נטיעת עצים באתרים שונים בירושלים ובסביבתה היה מאז חלק ממסורת חגיגות יום-ההולדת של הכנסת בכל שנה</p>	
<p style="text-align: center;">נושא 4: תפקידי הכנסת</p> <p>יחד עם הילדים ענו על השאלה מהם תפקידי של הכנסת</p> <p style="text-align: center;"><i>לחץ על התשובות</i></p> <p>ייצוג – 120 חברי הכנסת הנבחרים על ידי העם מייצגים בכנסת את הציבור בישראל ומביאים לידי ביטוי את מגוון הדעות, הרעיונות והקבוצות המגוונות באוכלוסייה.</p> <p>חקיקה – אחד מתפקידיה העיקריים של הכנסת הוא לחוקק חוקים אשר מחייבים את כל תושבי המדינה ולכן היא נקראת גם הרשות המחוקקת. הצעות חוק נדונות בוועדה ובמליאה - ומועלות להצבעה להכרעת הרוב במליאת הכנסת. ייצוג כל חלקי העם</p> <p>120 חברי הכנסת הנבחרים על ידי העם מייצגים בכנסת את הציבור בישראל ומביאים לידי ביטוי את מגוון הדעות, הרעיונות והקבוצות המגוונות באוכלוסייה.</p> <p>פיקוח על פעולות הממשלה</p> <p>פיקוח באמצעות דיונים במליאה ובוועדות הכנסת אליהן מתייחסים שרים ועובדי משרדי ממשלה לתת דיווח ומסבירים על עבודתם. שאלות מוקדמות המדינה המבקר ומפקח על הממשלה.</p>	

הפיקוח נעשה באמצעות דיונים במליאה ובוועדות הכנסת אליהן מגיעים שרים ועובדי משרדי ממשלה לתת דיווח והסברים על עבודת משרדם. הכנסת בוחרת את מבקר המדינה אשר מפקח ובודק נושאים רבים בתפקוד משרדי הממשלה ומגיש מדי שנה לכנסת דו"ח שדנים בו בכנסת. לחברי הכנסת כלים נוספים שעוזרים להם לפקח ולהעלות נושאים חשובים על סדר היום וזאת באמצעות שאליות (שאלות שמופנות לשרים) ונאומים במליאה.

נושא 5: רחבת הכנסת ומשמר הכנסת

רחבת הכנסת בפתח המשכן משמשת לטקסים רשמיים, בהשתתפות משמר הכנסת. אלמנטים בולטים נוספים בפתח המשכן: גלעד לזכר חללי מערכות ישראל של האמן זליג סגל (2007) ובו דולקת אש תמיד, עמודי בטון העוטפים את מבנה הכנסת, "שער השבטים" - דלתות הכניסה.

לחץ על כפתור המשך

משמר הכנסת: יחידה הכפופה ליושב ראש הכנסת, המופקדת על שמירת הביטחון והסדר הציבורי בשטח חסינות הכנסת ועל ייצוגה הטקסי של הכנסת. שטח חסינות הכנסת הוא שטח שבו רק לגוף ביטחוני אחד מותר לפעול; הגוף הזה הוא משמר הכנסת. חשיבותו של משמר הכנסת היא חלק מעיקרון חשוב בדמוקרטיה: עקרון הפרדת הרשויות.

לחץ על כפתור המשך

נושא 6: טרקלין שאגאל ושטיחים - משבצת זו נפתחת בסרטון הליכה מהיר מרחבת הכנסת לטרקלין שאגאל

טרקלין שאגאל הינו האולם הרשמי של הכנסת. כאן נערכים טקסים ואירועים ממלכתיים האולם נקרא על שם האומן היהודי המפורסם מארק שאגאל שיצר את יצירות האומנות המופיעות בו

לחץ על כפתור המשך - בעת לחיצה יופעל סרטון הליכה מהיר נוסף עד הגעה לשטיחי שאגאל

היצירה המרכזית בטרקלין הם שלושת שטיחי קיר.

שלושת השטיחים מסמלים שלוש תקופות שונות בחיי העם היהודי: השטיח המרכזי מסמל את עברו של העם היהודי, השטיח השמאלי מסמל את ההווה שלו והשטיח הימני מסמל את העתיד.

לחץ על כפתור המשך

נושאו של **השטיח הימני** הוא חזון אחרית הימים של הנביא ישעיהו. מצד ימין של שטיח זה נראה הנביא, לבוש אדום. במרכז השטיח חזונו: "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ", ונראים בו בני אדם חיים בשלום זה עם זה לצד חיות טורפות. שטיח זה מסמל את כמיהתו של האמן לעתיד אוטופי.

לחץ על כפתור המשך

נושאו של **השטיח המרכזי** הוא יציאת מצרים הגיבורים המרכזיים כאן הם משה רבנו ודוד המלך: משה המוציא את העם ממצרים ודוד המקבל אותם בארץ-ישראל.

לחץ על כפתור המשך

נושאו של **השטיח השמאלי** הוא ההווה של עם ישראל – נושאו המרכזי הוא שיבת ציון ותקומת מדינת ישראל, בשטיח נראים אזכורים של מדינת ישראל בשנות ה-60. בחלק העליון של השטיח במעין בועה, נראית העיר העתיקה ירושלים, השטיח נעשה בתקופה שלפני מלחמת ששת הימים, שבה ירושלים העתיקה לא הייתה נגישה לאזרחי מדינת ישראל, והבועה מסמלת את הכמיהה לחזור אליה

הווה
השטיח השמאלי הוא ההווה של עם ישראל – שיבת ציון ותקומת מדינת ישראל, בשטיח נראים אזכורים של מדינת ישראל בשנות ה-60

נושא 7: מליאת הכנסת

ברוכים הבאים לאולם מליאת הכנסת – בו מתכנסים מאה ועשרים חברי וחברות הכנסת.

מה עושים במליאה?

כאן דנים ומצביעים על הצעות חוק, מעלים הצעות לסדר-היום, מציגים שאילתות לשרי הממשלה ומעלים הצעות להביע אי-אמון בממשלה. מתקיימים בה דיונים במגוון נושאים המשקפים את האירועים הפוליטיים, הביטחוניים, החברתיים והכלכליים המתרחשים במדינה. לא דרושה נוכחות כל חברי הכנסת כדי לקיים את פעולותיה. ההחלטות מתקבלות במליאת הכנסת בהצבעת רוב הנוכחים, אלא אם כן נקבע בחוק שיש צורך ברוב גדול יותר. ישיבות מליאת הכנסת מתקיימות בדרך כלל בימים שני, שלישי ורביעי.

אולם מליאת הכנסת
כאן דנים ומצביעים על הצעות חוק, מעלים הצעות לסדר-היום, מציגים שאילתות לשרי הממשלה ומעלים הצעות להביע אי-אמון בממשלה. מתקיימים בה דיונים במגוון נושאים המשקפים את האירועים הפוליטיים, הביטחוניים, החברתיים והכלכליים המתרחשים במדינה. ההחלטות מתקבלות במליאת הכנסת בהצבעת רוב הנוכחים, אלא אם כן נקבע בחוק שיש צורך ברוב גדול יותר.

דוגמאות לחוקים שהתקבלו:

- חוק לצמצום השימוש בשקיות ניילון
- חוק חינוך חובה
- חוק צער בעלי חיים - הגנה על בעלי חיים

לחץ על חץ המשך

מי מזהה את הצורה? // להראות תלמידים שהכיסאות ממוקמות בצורת מנורה

לחץ על האחד מסימני המידע - i

ניתן ללחוץ על הסימנים בכל סדר, להלן הסבר על כל אחד מהנקודות לפי מספר. כדי לסגור את החלון שנפתחת יש ללחוץ על ה-X

1. לצלמים ולעיתונאים יש מקום משלהם - חלק מעקרונות שקיפות הכנסת ודמוקרטיה

2. במרכז הבמה כסאו של יושב ראש הכנסת המנהל את הדיונים ונותן רשות דיבור לח"כים, יושב ראש הכנסת היום הוא חבר- הכנסת _____ לאורך השנים מילאו חברי כנסת רבים תפקיד זה וביניהם גם חברת כנסת.

3. למעלה מימין - מקום מושבו של נשיא המדינה ופמלייתו

4. למטה באולם- שולחנות וכסאות רבים, של חברי הממשלה שהם השרים והשרות, במרכז, וחברי וחברות הכנסת מסביב.

לחץ על כפתור המשך

נושא 8: וועדות הכנסת

"בוועדות הכנסת מתנהל חלק גדול מעבודת הכנסת. הנושאים שנדרש בהם דיון מקצועי ומעמיק מועברים לוועדות על-פי תחומי עיסוקיהן. בכנסת 12 ועדות קבועות.

בכנסת מכהנות גם ועדות מיוחדות, ועדות אלה מתמנות רק לתקופת כהונת הכנסת שמינתה אותן. ועדות הכנסת ממנות ועדות משנה, ועדת הכנסת יכולה למנות גם ועדות משותפות לשתי ועדות או ליותר."

לחץ על צפייה בוועדות כדי לחשוף את וועדות הכנסת השונות

לחיצה על כל אחת מהוועדות תחשוף הסבר - אין צורך לעבור

על כל הוועדות - שימו לב לזמנים

לחץ לצפייה בוועדות

	 <p>ועדת הנכסים חומי עניינה הם "הקניב המדינה". מס' לכל סוגיה. מס' נכל. מילות ענייני חובע ומסע חוק. בנקאות ומס' נספ. הכנסות והצאת המדינה.</p>
<p>נושא 9: תהליך החקיקה</p> <p>הסבר וחזרה על תהליך החקיקה (חקיקה ממשלתית וחקיקה פרטית) לקראת הפעילות.</p> <p>דוגמאות לחוקים שהתקבלו:</p> <ul style="list-style-type: none"> - חוק לצמצום השימוש בשקיות ניילון - חוק חינוך חובה - חוק צער בעלי חיים - הגנה על בעלי חיים <p><i>לחץ על חץ המשך</i></p>	 <p>תהליך החקיקה בכנסת ישראל</p> <p>התקידה העיקרי של הכנסת הוא לחוק חוקים. החקיקה היא ביוזמת המחשלה (יוזעת חוק מחשלה), חבר הכנסת או קבוצה של חברי הכנסת (הצעת חוק פרטי), או ועדות הכנסת. בהצעת חוק אפשר לוציע חוק חדש, תיקון של חוק קיים או ביטול של חוק קיים.</p>
<p>נושא 8: פעילות וועדות - הגדרות הדיון</p> <p>פעילות סימולציית דיון בוועדה ז'ט' - מבוסס על פעילות הכנה שנעשתה בכיתה וחלוקה לקבוצות בעלות עניין בהצעת חוק שמונחת על שולחן הועדה.</p> <p><i>כדי שנוכל להפעיל את הדיון בלומדה אנו זקוקים:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • להזין את נושא הדיון - שם הצעת החוק • שמות קבוצות האינטרסים בדיון - לפחות 3 קבוצות • זמן רשות הדיבור לכל קבוצה - בהתאם לזמן שנותר למפגש <p>שימו לב! הזינו זמן רשות דיבור לכל קבוצה בהתאם לזמן הנותר למפגש</p>	
<p>נושא 8: פעילות וועדות - הדיון</p> <p>יו"ר הועדה הוא זה שנותן זכות דיבור. בלחיצה על קבוצה, היא תסומן כבעלת זכות הדיבור ובנוסף יופעל טיימר שרץ אחורה כדי להגביל את רשות הדיבור בזמן על היו"ר לתת את רשות הדיבור ולחדול קבוצות אשר תם זמנם יו"ר הוועדה הוא האחרון שידבר ויסקם את הישיבה</p>	 <p>הגדרת הדיון</p> <p>נושא: <input type="text"/></p> <p>קיצור חשיפת קיץ</p> <p>זמן זכות הדיבור לקבוצה: 2 דקות</p> <p>שמות הקבוצות: <input type="text"/></p> <p>חברים: <input type="text"/></p> <p>משרד החינוך</p> <p>הוספי קבוצה +</p> <p>לדיון</p>

<p>לאחר סיום הנאומים בצעו הצבעה – האם הצעת החוק תיכנס לסדר היום או תוסר</p> <p>טיפים והמלצות</p> <ul style="list-style-type: none"> - תנו לילדים לדבר ולהציג את עמדותיהם - עזרו ליו"ר הוועדה לקיים דיון פורה ומשמעותי - תמכו בחברי הכנסת ועזרו להם להפנות שאלות חשובות לחברי הקבוצות האחרות <p>שימו לב לזמנים!</p> <ul style="list-style-type: none"> להפעלת הטיימר לחץ על שם הקבוצה לעצירת הטיימר לחץ על הכפתור בטיימר 	
<p>נושא 10: שקיפות בכנסת ומעורבות אזרחית</p> <ul style="list-style-type: none"> הפעל את הסרטון המספר על אתר הכנסת לחץ על הקישור ללוח הנוכחות ולהראות להם את עמודי חברי הכנסת – דרכים ליצירת קשר. בסוף הסרטון ללחוץ על כפתור המשך. 	
<p>להזכיר לילדים שהיום למדנו רבות על כנסת ישראל. לספר על מרכז המבקרים והאפשרות לבקר ולסייר במשכן הכנסת.</p>	